

HUM HUM HUME

LÄRARHANDLEDNING

Drottningholms
Slottsteater

1766

Välkomna till 1700-talets världsunika teaterhus!

Här hittar du som lärare kortfattad historisk och praktisk information om Drottningholms Slottsteater och förhoppningsvis inspiration till att förbereda eleverna inför teaterupplevelsen.

Det finns även förslag på efterarbete i klassrummet.

Drottningholms Slottsteater

Drottningholms Slottsteater byggdes 1766 på uppdrag av drottning Lovisa Ulrika som arbetade aktivt för att bjuda in europeiska kompositörer, musiker och teaterkonstnärer till Sverige. Hon var mor till kung Gustav III som i sin tur utvecklade den svenska operan och teatern till en kulminerande glansperiod 1777-1792.

Här verkade bl a kompositörerna Kraus och Naumann, balettmästaren Gallodier och det framfördes operor av Gluck.

Teaterbyggnaden, en gång i tiden ritad av arkitekten Carl Fredrik Adelcrantz, är idag världsunik – här använder man fortfarande scenmaskineriet från 1700-talet. Maskineriet är av trä och drivs fortfarande för hand. Det finns även kulisser bevarade från dåtidens repertoar.

Drottningholms Slottsteater är en del av Världsarvet Drottningholm och en nationell institution med uppdrag och anslag från regeringen.

Déjeunersalongen

Déjeunersalongen betyder frukostsalongen på franska och är en senare tillbyggnad från 1791 skapad av arkitekten och teaterdekoratören Louis Jean Desprez. Gustav III träffade den franska arkitekten på en inspirationsresa i Italien och bjöd honom till Sverige.

Hovet använde rummet för att äta frukost till hornmusik som spelades på läktaren. Men framför allt var salongen avsedd för fester och dans. De stora fönstren

skulle på det italienska viset skapa närhet till den engelska parken utanför. Salongen hann dock inte bli helt färdigställd innan Gustav III mördades på maskeradbalen i Stockholm 1792. Teaterverksamheten avstannade och Déjeunersalongen började användas i helt andra syften. Den förvandlades till sädesmagasin, stenhuggeri, målarverkstad.

På 1800-talet målade man om väggarna i vitt men ett sekel senare upptäcktes spår av den gula marmorerade originalfärgen. År 1998 restaurerades salongen fullt ut efter Desprez' ursprungliga intentioner och används idag för festliga ceremonier och föreställningar.

”En historia kan börja precis varsomhelst och närsomhelst. Och just nu kan jag vara där och då eller sen och sedan. Ni hör. Jag är redan där.”

Vad handlar föreställningen om?

Hum hum Hume framförs av skådespelaren Andreas T Olsson.

Han berättar en äventyrshistoria om Tobias Hume, en skotsk soldat och sjökaptanen från slutet av 1500-talet som komponerade musik och spelade viola da gamba. I berättelsen hamnar Hume i Sverige, träffar den unge kungen Gustav II Adolf och ser på hur regalskeppet Vasa sjunker.

I verkligheten vet ingen särskilt mycket om Humes liv, det som finns kvar är musiken som han skrev och spelade på viola da gamba. Andreas T Olsson har fabulerat fritt och föreställningen ställer filosofiska frågor om tiden, historien, havet och musiken.

Musiken framförs av musiker ur Drottningholmsteaterns orkester.

Viola da gamba spelas av Mime Brinkmann.

Manuset är skrivet av Andreas T Olsson, den musikaliska utformningen är initierad av Mime Brinkman och föreställningen är regisserad av Sophie Helsing.

Vem är skådespelaren på scenen?

Och musikern som spelar viola da gamba?

Andreas T Olsson ville bli skådespelare redan som barn. Han var blyg men tyckte mycket om skolan. Hans favoritämnen var historia, svenska och engelska.

Han var dock inte särskilt förtjust i idrott och matte.

Mime Brinkmann ville bli musiker redan som barn. Hon bodde i Tokyo i Japan och fick först lära sig att spela piano. Sen blev det cello och viola da gamba och som vuxen flyttade hon till Sverige. Hon har spelat musik för både kungen och drottningen.

Vad är viola da gamba?

Viola da gamba är ett gammalt lut-instrument som fanns för 400 år sedan i Frankrike och Italien. Det är en föregångare till samtida kontrabas. "Da gamba" betyder att det placeras mellan benen.

Instrumentet ser platt ut på ryggen och har 6-7 strängar. Viola da gamban i vår föreställning har 7 strängar och den är fransk. Det har ett lejonhuvud som snäcka i toppen. Ibland har instrumentet en björn, en get eller en gudinna som snäcka.

Strängarna är tunna och gjorda av äkta färtarmar!

De är känsliga för fukt och man måste jämt stämma instrumentet för att det ska låta bra. Stråken är gjort av hästsvans.

Viola da gamba är ett hovinstrument som man spelade på konserter för kungen och drottningen. Det användes inte i kyrkan eller i krig. Men Tomas Hume tog med sin viola da gamba överallt, även ut till havs på en båt.

Övriga stråkinstrument i orkestern

Musikerna Elin Gabrielsson och Catalina Langborn spelar violin och Olof Ander spelar viola som har längre strängar och greppbräda. Den har också en något grövre stråke.

Violin spelades mest på 1600- och 1700-talet, violan är äldre och användes tidigare, på 1500-talet.

Dessa instrument är föregångare för den samtida fiolen som används i symfoniorkestrar.

Musiken

Föreställningen är inbäddad i musik, huvudsakligen komponerad av Tobias Hume. Det framförs även musik från samma tid av John Dowland, Marin Marais, Heinrich Bieber och Orlando Gibbons.

Ledsagade av skådespelaren Andreas T Olsson och viola da gamba-spelaren Mime Brinkman bjuds eleverna på en musikalisk scenkonstupplevelse som var och en får tolka fritt.

[Lyssna på musiken! Det finns en spellista på Spotify, sök Hum hum Hume eller klicka här](#)

Vasaskeppet

Det verkliga regalskeppet Vasa kantrade och sjönk utanför Stockholm på sin första resa, även kallad för jungfruresan, den 10 augusti 1628. Skeppet var symbol för Sveriges stormakt och Gustav II Adolfs auktoritet som krigarkung. Fartyget var byggt alltför högt och smalt för att hålla balansen i vattnet. Dagens kryssningsbåtar har en bredare botten.

Vasa bärgades 1961 och finns att beskåda på Vasamuseet på Djurgården.

Den verkliga Tobias Hume såg knappast Vasaskeppet sjunka då han förmodligen var i Sverige innan det byggdes. Men på teater får man hitta på berättelser ur fantasin och det behöver inte alls vara på samma sätt som i verkligheten.

Samtal i klassrummet efter föreställningen

De yngre elevernas teaterupplevelse hänger inte sällan samman med hela besöket – allt från vandringen från busshållplatsen genom parken förbi slottet till slottsteatern. Det kan vara ändamålsenligt att låta eleverna börja med att beskriva vistelsen utifrån området och teaterbyggnaden.

Därefter kan samtalet utgå från salongen där föreställningen ägde rum. Hur såg det ut i rummet? Vilka var där? (Skådespelare, musiker). Hur såg deras kläder ut? Vad gjorde dom? Vad berättade skådespelaren?

Hur var musiken? Kände du känslor i kroppen när du hörde musiken – var musiken glad, sorglig eller rentav tråkig ibland? Vandrade dina tankar iväg när du hörde musiken – såg du några egna bilder eller tänkte på något särskilt?

Vad tycker du att föreställningen handlade om? Hur upplevde du tiden när du såg föreställningen – gick tiden fort eller långsamt? Var föreställningen bra eller inte? Om inte, vad borde ha varit annorlunda? Vem borde se den här föreställningen?

Att låtsas vara någon annan och göra en tidsresa - en fantasiövning i par

Eleverna får individuellt välja en karaktär och en sak som de får ta med sig på en tidsresa. Man kan till exempel låtsas vara en drottning, en bagare, en fotbollsspelare eller trummis. Det går att ta med sig ett gosedjur, ett pennskrin, en boll osv. Därefter får man bestämma vilken tid man ska åka till – exempelvis stenåldern, järnåldern, vikingatiden, medeltiden eller framtiden.

Sen får man turas om att berätta till kompiserna vem man är och vad det är för tid man har åkt till och hur det ser ut runtomkring. Är du i en stad, skog eller vid havet? Kanske har du hamnat inomhus i en stuga eller på ett slott eller på taket av ett höghus i framtiden? Vad händer? Möter du kanske någon annan som alltid har bott där?

Övningen kan också leda till en berättelse som eleverna skriver ner. Tidsepoken och karaktären behöver inte passa ihop utan det är en ren fantasiresa!

Medverkande

Tobias Hume: Andreas T Olsson

Musikalisk ledare, viola da gamba: Mime Brinkmann

Violin I: Elin Gabriellsson

Violin II: Catalina Langborn

Viola: Olof Ander

Andreas T Olsson

Mime Brinkmann

Elin Gabriellsson

Catalina Langborn

Olof Ander

Manus: Andreas T Olsson

Idé och musikalisk utformning: Mime Brinkmann

Regi: Sophie Helsing

Scenografi: Christer Nilsson

Kostymer: Anna Kjellsdotter

Mask och peruk: Catharina Lundin

Föreställningen ges med stöd av

Stiftelsen Signatur

Jacob Wallenbergs stiftelse, Särskilda fonden

Manuset är framtaget i samarbete med Drottningholms Barockensemble

Praktisk info om besöket i teaterbyggnaden

Föreställningen Hum hum Hume framförs i Déjeunersalongen. Det är extra roligt att få bjuda in den unga publiken till den kungliga frukostsalongen. Istället för buffé serveras det en scenkonstupplevelse med musik!

Eftersom teaterhuset är gammalt och känsligt för slitage, gäller följande:
När ni kommer till teaterhuset, blir eleverna och även de vuxna ombedda att lämna in alla väskor och ytterkläder i garderoben.
Man får inte röra vid väggar och föremål i byggnaden.
Det är inte tillåtet att förtära mat och dryck i byggnaden.
Toaletter finns inne i teatern men också i en byggnad intill restaurangen som ni ser när ni kommer av bussen.
Fotografering är inte tillåten under föreställningen.

Packa gärna matsäck och ta med, det är väldigt fint att ha picknick i den Engelska parken utanför teatern. Där kan eleverna också springa och leka före eller efter föreställningen.

Kom tillbaka på en visning av teaterhuset!

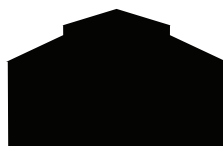
En visning av teatern tar bl a upp byggnadens historia, arkitektur och magi, kungligheternas roll, dramat förr och nu och hur det kommer sig att vi har en sådan unik teater bevarad just i Sverige.

Hovet på 1700-talet var mångkulturellt. Gustav III lockade konstnärer, arkitekter, skådespelare och kompositörer till Sverige. Hur levde skådespelare, sångare och dansare på 1700-talet? Hur var man klädd och hur lång tid tar det att tillverka en 1700-talsklädd? Hur fungerar teater tekniken i trä och med rep? Hur var belysningen förr? Varför är vårt kulturarv så viktigt?

Våra guider är kunniga på flera områden. Alla är högskoleutbildade inom teater, konst, historia, musik och litteratur. Vi kan skräddarsy era visningar. Vi kan även erbjuda visningar på engelska, franska eller tyska om eleverna vill ha en språkövning.

Vi tar emot skolklasser hela året.
Mer information och bokning: guide@dtm.se

Drottningholms
Slottsteater

1766

www.dtm.se